

[Petra Petersen.]

der blev tilbage, nemlig A-linjen, skulle blive den gamle eksamensfri skoles 6. og 7. klasse om igen, med en dårlig økonomi. Jeg kan her henvise til Københavns kommunes budgetforslag, der viser, at man gør forskel på eksamensskolen og det, der bliver den almene linje, og Københavns kommune er jo ikke den eneste. Betingelsen for den nye skolelovs gennemførelse var vel også — der blev sagt mange smukke ord og givet mange løfter — at nu skulle der stilles flere penge til rådighed så vel fra kommunen som fra staten.

Dette gælder også skolens materialer. Selv i store byer, hvor mulighederne skulle være størst, bruger man i dag, i 1960, geografibøger og atlas fra krigens tid. Der er rettet nogle grænser siden krigen, og det ville være rimeligt, om børnene fik bøger, der svarede til tiden.

Jeg kunne have stor lyst til at indskyde ganske kort et ønske, jeg selv har: staten kunne overtage udgivelsen af skolebøgerne. Man taler i denne tid så meget om at spare. Staten kunne selv oprette et forlag og udgive skolebøgerne, så ville staten spare en hel del penge.

Det ærede medlem hr. K. B. Andersen rettede forleden dag i spørgetiden nogle spørgsmål til den højtærede undervisningsminister. Disse spørgsmål viste i hvert fald mig med al ønskelig tydelighed, at det mange steder står skralt til med det, man kalder A-linjen. Jeg siger ikke dette for at vække uro om den skolelov, vi selv har stemt for, og jeg vil også gerne have lov til at sige, at med hensyn til skolens forståelse af den udelte skole, som må være den rigtige skoleform, også således som lovens muligheder er, er der efter min mening ved at ske en ændring. Det kan være lidt ubehageligt at sige det, men det er vel rigtigt, at et meget stort tal af vore lærere og skoleledere ikke har forstået det pædagogiske og demokratiske, der ligger i den udelte skoleform. Det er dog mit indtryk, at den erkendelse, som nogle af vore bedste og mest fremtrædende pædagoger oprindeligt gav udtryk for, at vil man følge den nye skolelov i ord og gerning, skal man gennemføre den udelte skole, er ved at brede sig andre steder. Det er min tro, at meget af dette kan rettes fremover; men dér, hvor

skolen ikke selv er i stand til at rette det, hænger det sammen med økonomien, og dér har vi, som har vedtaget skoleloven, ansvaret.

Det gælder altså om at overvinde lærermangelen. Det gælder folkeskolen, det gælder gymnasieskolen. Jeg henviste, da jeg for kort tid siden fremsatte et forslag til beslutning vedrørende skoleproblemet, at vi som en foreløbig løsning kunne og burde fritage de ca. 1 000 lærere, som er indkaldt, for militærtjenesten, således at de, hvis de selv ønsker det, kan gå over i skolen. Det skal ikke være et privilegium, og der er heller ikke tale om et privilegium, fordi man fritager lærerne i 1, 2, 3 eller 4 år, eller hvor længe der nu er behov for det. Spørgsmålet er, om vore børn skal have undervisning eller ikke, og om den undervisning, de skal have, skal være en god undervisning, eller det skal være en dårlig undervisning. Sådan må man stille det op, og tinget er i stand til at gennemføre et sådant forslag, hvis tinget ønsker det. Den højtærede undervisningsminister har sagt, at det var lærerne, der blev befalingsmænd, og det er det givet også, men jeg tror, det var sundere for vort samfund, for vor skole og for hele udviklingen, om vi fik nogle flere lærere og nogle færre befalingsmænd. Det forslag, vi fremsatte, har da også vundet genklang i vide kredse. Ministeren var inde på det, da han talte om seminariet i Silkeborg, og befolkningen forstår nødvendigheden af, at der sættes ind på at forbedre skolen, ikke at forringe den.

Naturligvis kan det kun blive en foreløbig løsning. En varig løsning af skolens forhold, også hvad angår lærermangelen, kræver, at der nu skabes forudsætninger for, at der kan uddannes det nødvendige antal lærere. Allerede under behandlingen af skoleloven i 1958 pegede jeg på, at der var mulighed for ved vore seminarier at oprette yderligere en 1. klasse. Jeg sagde også dengang, at der i de daværende præparandklasser var optaget 2 500 — det var altså i 1958 — men at kun 1 600-1 700 unge havde mulighed for at blive optaget i en 1. klasse, de resterende havde ingen muligheder. Sådan ser det også ud i dag. Man regner med, at 20 pct. af de unge, der ønsker det, ikke kommer ind på et semina-